

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Kraków, dnia 15 października 1926 r.

T R E Ś Ć :

Pozycja	Str.
176. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, zmieniające niektóre postanowienia ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska	262
177. Rozporządzenie Rady Ministrów o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, ich rodzin oraz emerytów	263
178. Rozporządzenie Kierownika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie opłat za egzamin z języka polskiego, przewidziany w art. 11 ustawy o kwalifikacjach do nauczania	267
179. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie utworzenia Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego	268
180. Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie wynagrodzenia kontraktowych lekarzy szkolnych w państwowych szkołach zawodowych	268
181. Inwentarz państwowy	269
182. § 65 a w Przepisach rachunkowo-kasowych	270
183. Zwrot opłaty szkolnej	271
184. Stosunek absolwentów Korpusu Kadetów i Szkoły Podchorążych do służby wojskowej	272
185. Przepisy szkolne	273
186. Objasnienia do Regulaminu Rad Pedagogicznych	284
187. Program przyrodniczych kursów dokształcających dla nauczycieli szkół średnich	288
188. Ruch służbowy	289
189. Zakaz przyjmowania ucznia	290
190. Konkursy	290
191. Ogłoszenia	292

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej ¹⁾

z dnia 3 września 1926 r.

zmieniające niektóre postanowienia ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78 poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. W art. 8 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszy państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924) dodaje się jako ustęp drugi, trzeci i czwarty następujące postanowienia:

„Funkcjonariusze państwowi i wojskowi zawodowi, zajmujący mieszkania służbowe, winni na żądanie przełożonej władzy z chwilą rozwiązania stosunku służbowego, przeniesienia w stan spoczynku, lub zmiany stanowiska służbowego, z powodu którego przydział mieszkania nastąpił, opróżnić odnośne mieszkanie.

Za mieszkania służbowe uważać należy mieszkania przydzielone przez władze przełożone funkcjonarjuszom państwowym i wojskowym zawodowym:

a) dla wykonywania czynności służbowych, związanych z danym gmachem;

b) ze względu na szczególny charakter czynności służbowych, wymagających zajmowania mieszkania w ściśle określonym gmachu.

Natychmiastowe całkowite opróżnienie mieszkania służbowego ma miejsce w razie dobrowolnego wystąpienia funkcjonarjusza państwowego, względnie wojskowego ze służby państwowej, zaś w innych wypadkach winien zajmujący mieszkanie służbowe opróżnić na żądanie przełożonej władzy mieszkanie częściowo do dnia 28 od dnia doręczenia mu odnośnego wezwania przełożonej władzy, zaś w terminie do trzech miesięcy od dnia doręczenia tego wezwania winien zajmujący mieszkanie opróżnić je całkowicie. W razie niewykonania dobrowolnie żądania właściwej przełożonej władzy w oznaczonym terminie, władna będzie właściwa przełożona władza zarządzić eksmisję z przydzielonego mieszkania służbowego w drodze administracyjnej za pośrednictwem organów bezpieczeństwa publicznego, względnie w odniesieniu do wojskowych zawodowych za pośrednictwem właściwych organów wojskowych“.

Art. 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz wszystkim ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

¹⁾ Ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 93 poz. 540.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy, wydane w przedmiocie objętym niniejszem rozporządzeniem.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Młodzianowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *C. Klarner*

Minister Sprawiedliwości: *W. Makowski*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *A. Sujkowski*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *Dr. A. Raczyński*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Kolei: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *W. Broniewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *W. Staniewicz.*

177.

Rozporządzenie Rady Ministrów²⁾

z dnia 4 sierpnia 1926 r.

o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, ich rodzin oraz emerytów.

Na zasadzie art. 10 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924), art. 6 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1107), oraz art. 43 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 6 poz. 46) zarządza się co następuje:

§. 1. Państwowa pomoc lekarska przysługuje:

1) funkcjonarjuszom państwowym, wyszczególnionym w art. 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r., z wyjątkiem funkcjonarjuszów państwowych kolei żelaznych, tak mianowanym na stałe, jak i do odwołania (prowizorycznym), jak również przeniesionym w stan nieczynny, względnie w stan rozporządzalności;

2) sędziom i prokuratorom;

3) praktykantom w służbie administracyjnej, oraz aplikantom sądowym;

4) członkom rodzin osób, wymienionych pod 1) do 3).

Przez członków rodziny rozumie się osoby, wyszczególnione w art. 4 ustawy z dnia 9 października 1923 r., na które przysługuje prawo pobierania dodatku ekonomicznego. Wyłączeni są ci członkowie rodziny, którzy podle-

²⁾ Ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 95 poz. 555.

gają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby, w myśl ustawy z dnia 19 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 272);

5) emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym, którzy przeniesieni zostali w stan spoczynku po dniu 1 października 1923 r. z powodu niezdolności do służby, przekroczonego wieku lub uzyskania prawa do pełnego uposażenia emerytalnego. Wyłączeni są od pomocy lekarskiej emeryci, którzy z tytułu swego zatrudnienia podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby w myśl ustawy z dnia 19 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 272);

§ 2. Państwowa pomoc lekarska obejmuje:

- 1) poradę lekarską wraz z zapisywaniem recept,
- 2) pomoc lekarską, do której należą najniezbędniejsze zabiegi chirurgiczne, zabiegi w zakresie chorób gardła, nosa, uszu, oczu, zabiegi ginekologiczne, chirurgiczno-akuszerskie, zabiegi w zakresie chorób skórnych i wenerycznych, oraz pomoc położnicza,
- 3) dostarczenie niezbędnych lekarstw,
- 4) leczenie w szpitalach,
- 5) odnośnie do osób, wymienionych w § 1 pod 1) — 3) i 5) kąpiele i zabiegi balneoterapeutyczne za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych.

§ 3. Pomocy lekarskiej udzielają lekarze (położne), umówieni w tym celu przez władzę, względnie lekarze urzędowi.

§ 4. Pomoc lekarska udzielana będzie na podstawie „karty porady“, wydawanej przez władzę służbową funkcjonarjusza za opłatą manipulacyjną w wysokości 50 groszy. W wypadkach nagłych pomoc może być udzielona bez przedstawienia karty porady, która jednak musi być dostarczona lekarzowi najpóźniej dnia następnego.

Na żądanie lekarza chory winien przedstawić legitymację urzędniczą (służbową), względnie dowód osobisty.

§ 5. Porady lekarskie udzielane bywają w miejscu wyznaczonym, w pewnych zgóry oznaczonych godzinach; jedynie obłożnie chorych odwiedza lekarz w ich mieszkaniu. Pomoc winna być udzielana zasadniczo w dniu wezwania, a w wypadkach ciężkich bezwzględnie.

W wypadkach nagłych (np. krwotoki, złamania, otrucia i t. p.) o ile przybycie lekarza umówionego, względnie urzędowego, jest niemożliwe, można wezwać lekarza prywatnego. Koszty w tym przypadku (jedynie za pierwszą wizytę) ponosi Skarb Państwa według taryfy, przyjętej dla miejscowych lekarzy, po sprawdzeniu rachunku przez lekarza urzędowego.

W razie koniecznej potrzeby mogą lekarze umówieni, względnie urzędowi, kierować chorych do lekarza-specjalisty (umówionego); do lekarza specjalisty zamiejscowego (umówionego) może kierować tylko lekarz urzędowy.

§ 6. Z zakresu przyrodolecznictwa (fizykoterapii) przysługują osobom, wyszczególnionym w § 1 niniejszego rozporządzenia, jedynie naświetlania lampą kwarcową, które mogą być stosowane tylko na podstawie polecenia lekarza urzędowego. Naświetlania lampą kwarcową nie mogą odbywać się w okresie czasu od dnia 15 maja do dnia 15 września każdego roku, z wyjątkiem przypadków gruźlicy chirurgicznej. Ponadto mogą się odbywać przez cały rok naświetlania lampą kwarcową w ambulatorjach organizacji pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych. Prześwietlania promieniami

Roentgena mogą być stosowane jedynie w celach dajagnostycznych dla dokonania zabiegów chirurgicznych.

Za naświetlania lampą kwarcową i prześwietlania promieniami Roentgena Skarb Państwa opłaca 75% taksy, ustanowionej dla tychże zabiegów w szpitalach państwowych i samorządowych, 25% tej taksy płaci funkcjonariusz państwowy.

§ 7. Leczenie szpitalne może mieć miejsce jedynie w szpitalu państwowym, samorządowym, względnie w innym zakładzie (sanatorium), uznanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Funkcjonariuszom państwowym do X grupy uposażenia włącznie, sędziom i prokuratorom, kandydatom na stanowiska sędziowskie, oraz członkom rodzin tych osób przysługuje leczenie w szpitalu według klasy II, wszystkim innym funkcjonariuszom państwowym oraz członkom ich rodzin — według klasy III.

Praktykanci w służbie administracyjnej mają prawo do leczenia według tej klasy, która w myśl powyższego postanowienia, przywiązana jest do grupy, według której pobierają uposażenie. Emerytowani funkcjonariusze państwowi otrzymują leczenie w szpitalu według tej klasy, która przysługiwała im w chwili przeniesienia w stan spoczynku.

Za leczenie szpitalne Skarb Państwa opłaca tylko 75% taksy, ustanowionej dla szpitali państwowych i samorządowych. Za leczenie w zakładach (sanatoriach), uznanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Skarb Państwa opłaca 75% taksy, ustanowionej dla szpitali państwowych i samorządowych w siedzibie urzędu wojewódzkiego, w którego okręgu leczenie się odbyło. 25% tej taksy pokrywa funkcjonariusz państwowy. Poza opłatą 75% wyszczególnionej powyżej taksy szpitalnej żadne koszty za specjalne zabiegi lekarskie lub utrzymanie nie mogą być zwracane.

W wyjątkowych wypadkach może Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przyznać zwrot kosztów leczenia, przeprowadzonego w domu lub prywatnym zakładzie leczniczym w wysokości, równej kosztom, ponoszonym przez Skarb Państwa przy umieszczeniu chorego w szpitalu państwowym i samorządowym.

§ 8. Umieszczenie chorego w szpitalu następuje na zlecenie lekarza umówionego, względnie urzędowego :

- 1) w razie wypadku choroby zakaźnej;
- 2) w razie potrzeby zabiegu lekarskiego, którego wykonanie w domu chorego powoduje wyższe koszty, aniżeli utrzymanie i leczenie w szpitalu;
- 3) o ile chory nie posiada w domu należytej opieki;
- 4) w wypadkach, kiedy opieka szpitalna jest niezbędnie potrzebna.

§ 9. Leczenie w szpitalach, wyszczególnionych w ust. 1 § 7, może trwać odnośnie do osób wymienionych w § 1 pod 1) — 3) i 5) najdłużej pół roku, odnośnie do członków rodzin najdłużej trzy miesiące w ciągu roku kalendarzowego.

§ 10. Pomoc położnicza udzielana bywa w mieszkaniu położnicy, względnie w państwowym lub samorządowym szpitalu lub zakładzie położniczym.

W braku miejsca w szpitalu lub zakładzie, albo w razie groźnego stanu położnicy, uniemożliwiającego przewiezienie jej tam bez szkody dla zdrowia, pomoc położnicza może być udzielona w zakładzie prywatnym. Koszty porodu w zakładzie prywatnym będą zwracane w wysokości 75%

taksy szpitalnej tej klasy, która danej osobie przysługuje w myśl § 7 niniejszego rozporządzenia. Za podstawę obliczenia przyjmuje się takse szpitala państwowego lub samorządowego, obowiązującą w siedzibie urzędu wojewódzkiego, w którego okręgu pomoc położnicza została udzielona. Koszty porodu w mieszkaniu położnicy zwraca się w wysokości 75% taksy szpitalnej, wyszczególnionej w poprzednim ustępie, za przeciąg 10 dni.

§ 11. Zezwolenia na korzystanie z kąpeli lub zabiegów balneoterapeutycznych za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych będą udzielane na podstawie zaświadczenia lekarza urzędowego, stwierdzającego konieczność kąpeli, względnie zabiegów oraz ich liczbę.

§ 12. Za lekarstwa, przepisane przez lekarza umówionego lub urzędowego (§ 2 pkt. c) Skarb Państwa opłaca 50%, resztę płaci funkcjonariusz, zaś za specyfiki zagraniczne Skarb Państwa pokrywa jedynie 25% należności, resztę funkcjonariusz.

Koszty materiałów i środków opatrunkowych, zużytych przez lekarzy w przychodniach i gabinetach lekarskich, ponosi Skarb Państwa.

§ 13. Poza świadczeniami, wymienionymi w poprzednich paragrafach, funkcjonariusze państwowi korzystać mogą, za zwrotem kosztów, z zakładów i urzędzeń, które ewentualnie zostaną zorganizowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na zasadach samowystarczalności, względnie korzystać z taryf ulgowych w zakładach leczniczych specjalnych, subwencjonowanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, z którymi zawarte zostaną specjalne umowy.

§ 14. Koszty przejazdu lekarza do obłożnie chorego, oraz koszt przewiezienia obłożnie chorego do lekarza lub szpitala pokrywa Skarb Państwa.

Za przewiezienie chorego pozamiejscowego do lekarza koszty podwoły będą opłacane, względnie zwracane, w wysokości ustalonych taks. O ile podróż odbywa się koleją, będą zwrócone koszty podróży chorego stosownie do klasy, przysługującej mu na mocy jego karty legitymacyjnej. Koszty podróży lekarza zwracane będą stosownie do umowy.

Postanowienia niniejszego paragrafu nie mają zastosowania do emerytów.

§ 15. Opłaty, przewidziane w § 4, 6, 7 i 12, oraz ograniczenie czasu leczenia w szpitalu, przewidziane w § 9 niniejszego rozporządzenia, nie mają zastosowania, gdy pomoc lekarska następuje wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego w czasie i wskutek pełnienia służby.

§ 16. Jeżeli zostanie stwierdzone, że wezwanie do chorego było nieuzasadnione, dany funkcjonariusz obowiązany będzie zapłacić honorarium lekarza w wysokości, przyjętej zasadniczo dla lekarzy miejscowych, jako też inne koszty, z wizytą lekarską związane.

§ 17. Zorganizowanie pomocy lekarskiej według zasad, ustalonych niniejszem rozporządzeniem, przeprowadzi Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, biorąc pod uwagę potrzeby i warunki pracy w poszczególnych działach służby państwowej.

Odnośne zarządzenia organizacyjne wydane będą w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

§ 18. Pomoc lekarska, unormowana niniejszem rozporządzeniem, przysługuje osobom, wymienionym w § 1 niniejszego rozporządzenia również w wypadku, gdy pełnią służbę, względnie mieszkają na obszarze Wolnego Miasta Gdańska.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1924 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszy państwowych, sędziów i prokuratorów, ich rodzin oraz emerytów (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 725).

Prezes Rady Ministrów *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Młodzianowski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Makowski*

Minister Skarbu: *C. Klarner*

178.

ROZPORZĄDZENIE

Kierownika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 21 czerwca 1926 r.

w sprawie opłat za egzamin z języka polskiego, przewidziany w art. 11 ustawy o kwalifikacjach do nauczania.

§ 1. W związku z rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18 listopada 1925 r., normującym sprawę egzaminu z języka polskiego, przewidzianem w ustępie drugim art. 11 ustawy o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R. P. Nr. 121 z r. 1925 poz. 869), ustanawiam opłatę w wysokości 20 zł. za egzamin z języka polskiego, odbywany przed Państwowymi Komisjami Egzaminacyjnymi, działającymi na podstawie wyżej powołanego rozporządzenia.

§ 2. Dokonanie rozdziału pobranych opłat egzaminacyjnych pozostawia się Komisjom Egzaminacyjnym z tem, że, po pokryciu kosztów biurowych egzaminu, opłaty dzieli się w równych częściach między członków Komisji.

§ 3. O ile członkiem Komisji jest urzędnik pedagogiczny (wizytator) Kuratorjum i bierze udział w egzaminie w godzinach biurowych, nie pobiera wynagrodzenia za egzamin. Odnośna część opłaty wpływa wówczas do Skarbu według § 5 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Kandydaci, dopuszczeni do egzaminu, a nie zjawiający się do niego w wyznaczonym terminie bez podania przyczyn, zasługujących na uwzględnienie przez przewodniczących Komisyj Egzaminacyjnych, tracą połowę wniesionych opłat.

§ 5. Wszelkie pozostałości z opłat za egzamin, wynikłe z zastosowania § 3 i ewentualnie § 4, należy przelewać do kas skarbowych na dochód Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (Departament Szkolnictwa Średniego) dział V § 8 „Różne dochody“.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia. Warszawa, dnia 21 czerwca 1926 r. (Nr. II. 5133/26).

Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) *J. Mikułowski-Pomorski.*

ROZPORZĄDZENIE**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego**

z dnia 17 września 1926 r. Nr. O. Prez. 7803/26

w sprawie utworzenia Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego.

Na zasadzie art. 19 Dekretu Rady Regencyjnej z dn. 3 stycznia 1918 r. (Dz. Praw Nr. 1 poz. 1) o tymczasowej organizacji władz naczelnych w Królestwie Polskiem zarządzam co następuje:

§ 1. Dla kształcenia nauczycieli ćwiczeń cielesnych w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich tworzy się z dniem 1 września 1926 r. Państwowy Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie.

§ 2. Warunki przyjęcia, cel, zakres i czas trwania studjów w Państwowym Instytucie Wychowania Fizycznego oraz zakres i tryb egzaminów rocznych i egzaminów końcowych, uprawniających do zdawania egzaminu państwowego na nauczyciela ćwiczeń cielesnych w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich określa rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 7 października 1924 r. L. 2950/II. A. (Dz. Urz. Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 18 poz. 183).

§ 3. Na czele Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego stoi dyrektor.

Pobory dyrektora i nauczycieli określa na zasadzie art. 39, ustęp ostatni, ustawy z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924) o uposażeniu funkcjonariuszy państwowych i wojska Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 4. Studja na Państwowych Kursach Wychowania Fizycznego w Warszawie w roku szkolnym 1925/26 odbyte zgodnie z przepisami, wymienionymi w § 1, zaliczone będą jako pierwszy rok studjów w Państwowym Instytucie Wychowania Fizycznego.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego: *A. Sujkowski.*

OKÓLNIK**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych w sprawie wynagrodzenia kontraktowych lekarzy szkolnych w państwowych szkołach zawodowych.**

§ 1. Kontraktowi lekarze szkolni płatni od godzin w państwowych szkołach zawodowych, posiadających warsztaty maszynowe, którzy obowiązani są poza normalnymi obowiązkami lekarza szkolnego, udzielać pomocy uczniom w wypadkach nagłych, oraz tacyż lekarze szkolni w szkołach, posiadających internaty, którzy obowiązani są poza normalnymi obowiązkami lekarza szkolnego do opieki lekarskiej nad uczniami w internatach, otrzymują miesięcznie za jedną godzinę tygodniową efektywnej pracy wynagrodzenie, odpowiadające $\frac{1}{18}$ części uposażenia grupy VIII szczebla „a” z dodatkami: regulacyjnym i ewentualnie stołecznym lub kresowym.

Wynagrodzenie powyższe wypłaca się co miesiąc z góry.

§ 2. Przy zawiązywaniu stosunku służbowego i określeniu czasu trwania umowy lekarzy kontraktowych stosować należy analogiczne przepisy §§ 13 i 14 okólnika z dnia 30 marca 1926 r. w sprawie wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6 z 1926 r. poz. 50).

§ 3. Normy powyższego wynagrodzenia wchodzi w życie z dniem 1 września 1926 r.

Warszawa, dnia 6 września 1926 r. (Nr. O. Prez. 7617/16).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego :

w z. *Gayczak*.

181.

Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.
Nr. O. R. 12932/26.

Warszawa, dnia 15 września 1926 r.

Do

**wszystkich Władz i Urzędów, podległych bezpośrednio Ministerstwu
W. R. i O. P. w sprawie inwentarza państwowego.**

Z powodu trudności napotykaných przy inwentaryzowaniu przedmiotów inwentarza państwowego w wypadkach, gdy chodzi o określenie wartości przedmiotów, których cena nabycia w złotych nie jest znana, Ministerstwo zawiadamia, że Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 27 sierpnia r. b. Nr. 601/DB/1 udzieliło następujących wyjaśnień :

Jakkolwiek Ministerstwo Skarbu w zasadzie podziela zapatrywanie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego co do potrzeby przeszacowania ruchomego majątku państwowego, to jednak uważa, iż obecne warunki walutowe i gospodarcze nie sprzyjają temu przedsięwzięciu.

Generalne przeszacowanie ruchomego majątku państwowego we wszystkich resortach wymagałoby dużego nakładu pracy i zaabsorbowania temi pracami większej ilości pracowników i sił fachowych na czas dłuższy, zwłaszcza gdy chodzi o wysokowartościowe zbiory, biblioteki i t. p., co oczywiście spowodowałoby znaczne koszty, w rezultacie zaś przy obecnym stanie gospodarczym mogłoby nie dać pożądaných wyników.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu uważa, że generalne przeszacowanie ruchomego majątku państwowego należy odłożyć na czas późniejszy, obecnie zaś w konkretnych wypadkach konieczności ustalenia wartości majątku ruchomego, np. w wypadkach zamierzonej sprzedaży i t. p., przeprowadzać komisyjne oszacowanie według cen rynkowych przy współudziale delegatów zainteresowanych urzędów, rzeczoznawcy i Najwyższej Izby Kontroli.

Za Ministra: wz. *Dr. M. Pollak*,
Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego. Kraków, dnia 21 września 1926 r.
L. O. 1347/26.

Wydziałom, Oddziałom Kuratorjum, Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz Radom Szkolnym Powiatowym w Okręgu.

Do wiadomości.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Dr. Lewicki*, wr.
Naczelnik Wydziału.

182.

Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. Warszawa, dnia 18 września 1926 r.
Nr. O. R. 13296/26.

**Do
wszystkich Władz i Urzędów, podległych bezpośrednio Ministerstwu
W. R. i O. P. w sprawie § 65-a w przepisach rachunkowo-kasowych
z r. 1921.**

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości, że Minist. Skarbu rozporządzeniem z dnia 23 czerwca r. b., ogłoszonym w Nr. 22 Dziennika Urzędowego Min. Sk., ustanowiło nowy § 65-a przepisów rachunkowo-kasowych (D. U. M. S. Nr. 45 poz. 564 z 1921 r.) o brzmieniu następującem:

„Papiery wartościowe i walory, nadesłane pocztą do dyspozycji urzędu i zarachowane przez kasę skarbową w myśl § 110 Instr. dla kas skarbowych, jako depozyt rzeczowy tegoż urzędu, zapisuje urząd na podstawie otrzymanego z kasy zawiadomienia do księgi depozytów rzeczowych i dopełnia formalności, przewidzianych w §§ 64—65, t. j. opieczętowuje depozyt i zgłasza do kasy księgę depozytów rzeczowych, celem wzajemnego z kasą potwierdzenia odbioru i złożenia depozytu, poczem dysponuje depozytem według przeznaczenia“.

W związku z treścią powyższego § przytoczone rozporządzenie zmienia w odpowiedni sposób brzmienie § 110 Instrukcji dla kas skarbowych z 1921 r. oraz § 17 Instrukcji dla Centralnej Kasy Państwowej z 1921 r.

Za Ministra: w z. *Dr. M. Pollak*,
Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego. Kraków, dnia 23 września 1926 r.
L. O. 1369/26.

Wydziałom, Oddziałom Kuratorjum, Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich oraz Radom Szkolnym Powiatowym w Okręgu.

Do wiadomości.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Dr. Lewicki*, wr.
Naczelnik Wydziału.

183.

Prezes Rady Ministrów.
Nr. 13302.

Warszawa, dnia 14 września 1926 r.

**Do
wszystkich Panów Ministrów w miejscu w sprawie zwrotu opłaty
szkolnej.**

Odwołując się do okólnika z dnia 4 września 1925 r. Nr. 14604 w sprawie zwrotu opłaty szkolnej w szkołach średnich za dzieci funkcjonarjuszów państwowych, wojskowych, sędziów i prokuratorów, oznajmiam w porozumieniu z P. Ministrem Skarbu i P. Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, iż na okres roku szkolnego 1926/27 zwalnia się od obowiązku przedstawienia zaświadczenia, przewidzianego w p. 11 wyżej wymienionego okólnika, że dziecko nie zostało przyjęte do państwowej szkoły średniej z powodu braku wolnego miejsca w danej klasie.

Równocześnie wyjaśnia się odnośnie do p. 4 okólnika z 4 września 1925 r. Nr. 14604, że szkoły średnie artystyczne traktuje się jako szkoły średnie zawodowe, wobec czego stosownie do p. 6 tego okólnika opłatę szkolną za dzieci, uczęszczające do takich szkół prywatnych, zwraca się do wysokości 45 zł.

Prezes Rady Ministrów: *K. Bartel.*

Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.
Nr. O. Prez. 7939/26.

Warszawa, dnia 22 września 1926 r.

Wszystkim Władzom i Urzędowi, podległym bezpośrednio Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

W związku z okólnikiem tutejszym z dnia 10 września 1925 r. Nr. 10081/OR/25, do wiadomości i stosowania.

Za Ministra: *Gayczak*, Podsekretarz Stanu.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego.
L. O. 1399/26.

Kraków, dnia 28 września 1926 r.

Wydziałom, Oddziałom Kuratorjum, Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólno-kształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich oraz Rądom Szkolnym Powiatowym w Okręgu w sprawie zwrotu opłaty szkolnej.

Do wiadomości w związku z zarządzeniem z dnia 21 września 1925 r. L.1794/O, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 10 z r. 1925.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. Riemer*, wr.

L. O. 1203/26.

Kraków, dnia 17 sierpnia 1926 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych męskich szkół średnich ogólnokształcących oraz seminarjów nauczycielskich w Okręgu w sprawie stosunku absolwentów Korpusu Kadetów i Szkoły Podchorążych.

Wykonując rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 10 sierpnia b. r. L. O. Prez. 7141/26 oraz nawiązując do zarządzenia z dnia 1 czerwca b. r. L. O. 819/26, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 6 z b. r., poleca Kuratorjum zawiadomić uczniów o treści poniżej umieszczonego rozkazu Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 26 lipca b. r. L. 781 org.

Kurator Okręgu Szkolnego: w z. *Przyjemski*, wr.
Naczelnik Wydziału.

W uzupełnieniu rozkazu M. S. Wojsk. O. I. Szt. Gen. L. dz. 4200. O. de B. 26, pkt. B. oraz poprawek i uzupełnień do instr. wyszk. szereg. z cenzusem L. 4.000 Reg. 25 i 136 L. wyszk. 26, wyjaśniam:

1) Ukończenie z pomyślnym wynikiem Korpusu Kadetów względnie Szkoły Podchorążych jest równoznaczne zasadniczo z ukończeniem Szkoły Podchorążych rezerwy piechoty, co stanowi jeden z warunków uzyskania stopnia oficera rezerwy.

2) O ile przy opuszczeniu szkoły oficerskiej i wcieleniu do pułku (w myśl art. 654, 656 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej) absolwent szkoły podchor. lub K. K. został pozbawiony tytułu pchor. i prawa do służby półtorarocznej — winien on być traktowany jako absolwent pułkowej szkoły podof. piech. (o ile wyszedł z I Rocznika szkoły), wzgl. absolwent pułkowej szkoły podof. broni macierzystej (o ile wyszedł z II Rocznika of. szkoły), wyłączając jakiegokolwiek ulgi, dotyczące skrócenia czasu obowiązkowej służby czynnej.

3) O ile przy opuszczeniu szkoły oficerskiej i wcieleniu do pułku (w myśl art. 654—656 rozp. wyk. do ust. o powsz. obow. sł. wojsk.) absolwent szkoły pchor. lub K. K. nie został pozbawiony tytułu pchor. i prawa do sł. półtorarocznej — winien on być traktowany jako absolwent szkoły pchor. rez. piech. (o ile wyszedł z I Rocznika szkoły) wzgl. absolwent szkoły pchor. rez. broni macierzystej (o ile wyszedł z II Rocznika of. szkoły). Służba jego w formacji stanowi praktykę na linjowych stanowiskach podoficerskich i oficerskich.

4) Szeregowi, wymienieni w punkcie 3, jak również absolwenci Korpusów Kadetów, którzy nie poświęcają się zawodowej służbie wojskowej i są wcieleni do wojska — mogą być urlopowani wcześniej, t. j. przed czasem przeniesienia ich rocznika do rezerwy, mniej 6 miesięcy w sł. linjowej (podstawa art. 62 ust. o powsz. ob. sł. wojsk.), o ile prawo do tego nie zostało im cofnięte przy zwalnianiu z ofic. szkoły.

5) Czas trwania tej praktyki (patrz punkt 4) może być skrócony do 3 miesięcy, o ile szeregowy tej kategorii ma zaliczone przez P. K. U. od 3—9 mies. służby w wojsku z roku 1919—20 i o ile dca pułku uzna to za możliwe ze względu na b. dobre postępy i zachowanie się (Podstawa art. 66 ustawy o powsz. ob. sł. wojsk.).

6) Szeregowi, wymienieni w punkcie 4-ym, którym zaliczono czas służby wojskowej rozpoczętej w 1919—20 r. w ilości 9 miesięcy lub więcej, podlegają definitywnemu przeniesieniu do rezerwy wzgl. urlopowaniu aż do czasu zwolnienia ich rocznika do rezerwy, bez wcielenia ich do formacyj linjowych.

II. Wiceminister Spraw Wojskowych:

Burhard-Bukacki, Gen. Brygady.

185.

L. O. 1404/26.

Kraków, dnia 28 września 1926 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich w Okręgu w sprawie Przepisów Szkolnych.

Czyniąc zadość potrzebie, tudzież powszechnemu życzeniu czynników szkolnych, Kuratorjum wydaje Przepisy Szkolne dla szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich, państwowych i prywatnych w Okręgu z ważnością od dnia ogłoszenia.

Przepisy, obecnie wydane, obowiązywać będą aż do czasu ogłoszenia Przepisów ministerjalnych.

Tymczasowy charakter Przepisów powoduje szczególniejszy sposób ich wydania i rozpowszechnienia.

Celem zmniejszenia kosztów, połączonych z wydawnictwem, Kuratorjum dokonało obecnego nakładu z funduszu Dziennika Urzędowego. K. O. S. Kr. i przeznaczyło czysty dochód, po pokryciu wszystkich kosztów wydawniczych, na zasilenie tegoż funduszu.

Dyrekcjom szkół dostarczy Kuratorjum potrzebnej ilości egzemplarzy w tym wymiarze, aby wszyscy uczniowie i wszyscy członkowie Rad Pedagogicznych mogli otrzymać na własność po jednym egzemplarzu.

Dyrekcje szkół państwowych pokryją wydatek z funduszu taks administracyjnych. Dyrekcje zaś szkół prywatnych w sposób w zakładzie przyjęty. — Należytość (cena 1 egzemplarza wynosi 25 gr.) prześlą Dyrekcje czekiem P. K. O. na konto Nr. 402.001.

Niezbędnych objaśnień Przepisów należy udzielić uczniom w sposób jaki Dyrekcje uznają za właściwy.

Regulamin zewnętrznego porządku w szkole (porządek w salach szkolnych, przed nauką, podczas nauki, na przerwach, podczas wychodzenia uczniów ze szkoły, zachowanie się na wypadek pożaru, gromadzenie się na wspólne ćwiczenia religijne, korzystanie z bibliotek szkolnych, organizacje samorządowe uczniów, nadto w zakładach koedukacyjnych zachowanie się uczniów wobec uczenic, a w szkołach żeńskich szczególniejsze obowiązki uczenic i t. p.) układa każdy zakład dla siebie odpowiednio do swych potrzeb.

Przepisy regulaminu szkolnego, zatwierdzone przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego, obowiązują młodzież tak samo, jak ogólne przepisy szkolne.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. Riemer*, wr.

PRZEPISY SZKOLNE.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Określony Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej obowiązek obywateli wychowania dzieci na prawych obywateli Ojczyzny i zapewnienia im wykształcenia spełniają rodzice częścią sami, częścią przy pomocy szkoły.

Szczególniejszym celem, do którego dąży szkoła średnia, jest zapomością systematycznej nauki i ćwiczeń praktycznych rozwinąć do stopnia zupełnej dojrzałości siły intelektualne, moralne i fizyczne ucznia¹⁾, a temsamem wychować go na oświeconego, cnotliwego, zdrowego, do samodzielnej pracy uzdolnionego członka społeczeństwa i obywatela państwa.

W szkole średniej nie obowiązuje przymus szkolny. Przyjmowanie uczniów odbywa się na podstawie dobrowolnego zgłoszenia rodziców lub ich prawnych zastępców.

Z chwilą przyjęcia ucznia do szkoły średniej stają się jego rodzice (prawni zastępcy) i on sam członkami społeczności szkolnej, oraz przyjmują na siebie dobrowolnie obowiązek współpracy w dziele wychowania, którem kieruje Rada Pedagogiczna z dyrektorem zakładu na czele.

II. POWINNOŚCI UCZNIA.

§ 1. Obowiązki obywatelskie.

Powszechne obowiązki obywateli, określone Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, musi uczeń szkoły średniej spełniać sumiennie i gorliwie tak, jak wszyscy obywatele państwa.

W szczególności pasują ucznia na obywatela:

- a) wierność dla państwa,
- b) przestrzeganie Konstytucji, ustaw i obowiązujących rozporządzeń,
- c) poszanowanie prawowitej władzy.

Oprócz tego obowiązują ucznia szkoły średniej jeszcze niniejsze przepisy szkolne, których ścisłego wypełniania domaga się szkoła od ucznia w imię jego dobra własnego, oraz dobra społeczeństwa i państwa.

§ 2. Kształcenie umysłu i doskonalenie charakteru.

Uczeń szkoły średniej powinien pamiętać o tem, że z tysięcy rówieśników jemu pozwoliła Opatrzność na korzystanie z dobrodziejstwa systematycznej nauki i wychowania.

Wielkie w nim pokładają nadzieje rodzice, społeczeństwo, państwo.

¹⁾ Wszędzie, gdzie mowa o uczniu, należy rozumieć także uczenicę.

Przekonanie to nie może jednak stanowić dla ucznia źródła zrozumiałości i chępliwości, lecz powinno być nieustanną pobudką do rzetelnej i wytrwałej pracy nad pomnażaniem i pogłębianiem wiadomości, tudzież doskonaleniem charakteru.

§ 3. Obowiązki religijne.

Pojęcia religijne i religijno-moralne zasady, które uczeń przynosi z domu rodzicielskiego i ze szkoły początkowej, szkoła średnia pogłębia i utrwała zapomocą systematycznej nauki religji i ćwiczeń religijnych.

Od wspólnych ćwiczeń religijnych może uwolnić ucznia, z ważnych powodów, dyrektor szkoły w porozumieniu z nauczycielem religji.

Wszystkiego, cokolwiek ubliża religji i jej moralnym zasadom, powinien uczeń unikać, aby nie zgorszyć siebie i innych.

§ 4. Zachowanie się w szkole.

a) Wobec przełożonych :

Wobec przełożonych, dyrektora zakładu i wszystkich nauczycieli powinien uczeń być zawsze posłuszny i szczerzy, oraz okazywać im należne uszanowanie. Przy spotkaniu uczeń (uczenica) pozdrawia ich uprzejmym ukłonem.

Wychowawcy i wszyscy przełożeni są nie tylko zastępcami rodziców, ale także przedstawicielami prawowitej władzy i wykonawcami woli państwa i społeczeństwa, które im powierza swój najcenniejszy skarb, t. j. młode pokolenie.

Ofiarna praca nauczycieli nad wychowaniem młodzieży buduje i kształtuje przyszłość narodu.

W razie trudności naukowych lub innych uczeń zwróci się z całym zaufaniem do wychowawców, którzy udzielą mu wskazówek i pomocy.

b) Względem kolegów :

Względem kolegów uczeń powinien być uprzejmy i uczynny.

Wspólne pożytkie szkolne wymaga od uczniów panowania nad sobą, wzajemnej życzliwości i przychylności. Gdzie przeważa samolubstwo, tam nie przyjmie się miłość koleżeńska, ani nie zawiąże przyjaźń.

Utrzymanie jak największej zgody i solidarności powinno być dążeniem wszystkich uczniów. Jednak poczucie koleżeństwa i solidarności musi być bezwzględnie podległe sądowi sumienia i nakazowi obowiązku.

W razie nieporozumienia z kolegami nie będzie uczeń sam wymierzał sobie zadośćuczynienia, lecz zwróci się do opiekuna klasy.

c) Mienie szkolne :

Budynek szkolny, jego urządzenie, sprzęty, pomoce naukowe i td. są

własnością publiczną. Nieposzanowanie ich, a tembardziej lekkomyślne niszczenie przynosi ujmę uczniowi, a podlega karaniu. Wynagrodzenie szkody jest koniecznem, a tylko częściowem naprawieniem zła.

Również powinien uczeń szanować własność kolegów, a starannie pielęgnować książki i przybory szkolne, powierzone mu przez rodziców.

Książki, wypożyczone z biblioteki szkolnej, zwracać należy nieuszkodzone, niepoplamione, bez dopisków i w czasie właściwym.

§ 5. Uczęszczenie do szkoły.

a) Lekcje obowiązkowe i nadobowiązkowe:

Uczeń obowiązany jest uczęszczać do szkoły stale, regularnie i bez opóźnień tak na lekcje i ćwiczenia przedmiotów obowiązkowych, jako też na te przedmioty nadobowiązkowe, na które się za zezwoleniem rodziców i Komisji Klasowej zapisze. Zaniechanie raz rozpoczętej nauki przedmiotów nadobowiązkowych może nastąpić tylko na życzenie rodziców lub na polecenie Komisji Klasowej.

b) Uwolnione od lekcyj:

Uwolnienia, czyto od jednej lekcji, czy od kilku lub wszystkich lekcji całego dnia, czy wreszcie na czas dłuższy, udziela dyrektor zakładu w porozumieniu z nauczycielami i opiekunem klasy na prośbę rodziców lub ich zastępców.

Gdy uczeń zachoruje albo dla innej ważnej przeszkody musi pozostać w domu, opieka domowa natychmiast powinna o przyczynie jego nieobecności zawiadomić opiekuna klasy.

Po powrocie do szkoły uczeń usprawiedliwi nieobecność w szkole wiarogodnem świadectwem.

Po chorobie zakaźnej nie wolno wracać do szkoły bez świadectwa lekarskiego.

Lekkomyślne opuszczanie lekcyj i ćwiczeń szkolnych podlega karaniu, może nawet pozbawić ucznia dobrodziejstwa korzystania ze szkoły.

Odrobienie lekcyj, tudzież innych zajęć szkolnych, lekkomyślnie opuszczonych lub w jakikolwiek sposób zaniedbanych, należy do zasadniczych obowiązków ucznia.

Jeżeli uczeń przez 2 dni nie przychodzi do szkoły, a o przyczynie nieobecności nie zawiadomi zakładu, Dyrekcja, na wniosek opiekuna klasy, wzywa rodziców (ich zastępców) do wyjaśnienia, a gdy wezwanie pozostanie w ciągu dalszych 6 dni bez odpowiedzi, wykreśla ucznia z katalogów. Uczeń taki nie ma prawa do świadectwa odejścia.

c) Przychodzenie i wychodzenie ze szkoły:

Bramę budynku szkolnego i sale szkolne otwiera się kwadrans przed

rozpoczęciem lekcji (egzort lub nabożeństw). Odmienne zarządzenie, uzasadnione miejscowymi warunkami, wydaje Dyrekcja szkoły.

Ani zbyt wczesne gromadzenie się uczniów przed budynkiem szkolnym, ani opóźnianie się na lekcje i inne zajęcia szkolne nie jest dozwolone.

Punktualność jest nieodzownym warunkiem pomyślności wszelkiej pracy, a zwłaszcza pracy zbiorowej.

Punktualności wymaga szkoła bezwzględnie.

Uczeń, przyszedłszy do szkoły, zachowuje się poważnie i statecznie, unika hałasu i wszelkiej swawoli tak przed rozpoczęciem nauki, jak w czasie przerw i zmian godzin, a po ukończeniu lekcji udaje się natychmiast do domu.

Przed ukończeniem lekcji nie wolno uczniom wydalać się poza obręb zakładu.

d) Książki i przybory szkolne:

Uczeń powinien posiadać i przynosić do szkoły przepisane książki i przybory szkolne.

Nie wolno do szkoły przynosić rzeczy, książek, pism, obrazków, nie mających związku z nauką.

Nie wolno uczniom nosić przy sobie broni ani przedmiotów, które mogłyby spowodować zranienie lub uszkodzenie cielesne.

Wykroczenie przeciw temu przepisowi powoduje wydalenie ze szkoły.

e) Udział w lekcjach:

Podczas lekcji obowiązani są uczniowie ze skupioną uwagą brać udział w nauce i wystrzegać się wszystkiego, co mogłoby jej przeszkadzać.

Wychodzić podczas nauki wolno tylko w razie koniecznej potrzeby, za zezwoleniem nauczyciela.

Wywoływanie uczniów z klasy podczas nauki przez innych uczniów jest zakazane.

Wyznaczonych w ławce miejsc nie wolno uczniom zmieniać bez zezwolenia nauczyciela.

f) Ćwiczenia praktyczne:

Ćwiczenia praktyczne w pracowniach fizykalno-chemicznych i przyrodniczych, tudzież wycieczki przyrodnicze i geograficzne są istotną częścią nauki. Uczeń obowiązany jest brać w nich udział z tą samą gorliwością i punktualnością, jak w lekcjach teoretycznych, i stosować się z największą ścisłością do zarządzeń kierującego nauczyciela.

§ 6. Instytucje szkolne.

Sprawie nauki i wychowania służą różne instytucje szkolne, które szkoła średnia organizuje pod opieką nauczycieli, ale pod zarządkiem samych wychowanków.

Z dobrodziejstwa tych instytucyj (gminy, czytelnie, kółka naukowe, zespoły artystyczne, chóry, orkiestry, ogniska pracy fizycznej i t. p.) może i powinien uczeń korzystać, oczywiście za zezwoleniem opiekuna klasy i rodziców, którzy ocenią możliwość udziału w pracy instytucji bez uszczerbku dla obowiązkowej nauki.

Działalność instytucji powinien każdy członek wspierać usilnie i ochotczo.

Posłuch i uległość wobec własnych zarządów powinny być dla ucznia sprawą sumienia i honoru.

Zmysł solidarności i karności obywatelskiej jest rękojmnią istnienia i trwałości wszelkich związków społecznych, a zwłaszcza związku państwowego, do którego szkoła nadewszystko przysposabia wychowañców.

§ 7. Uroczystości i obchody.

Ważne chwile tak w przeszłym jako też teraźniejszym życiu narodu i państwa, czyny bohaterów i pamięć wielkich mężów, tudzież ważne wydarzenia w życiu szkoły, święcą poszczególne zakłady w odpowiedni sposób.

Obchody szkolne przybierają z natury rzeczy często charakter występów publicznych, świadczących wobec rodziców i szerszej publiczności o skuteczności pracy szkolnej i o duchu, panującym w szkole.

Czynny udział i godne wystąpienie młodzieży w czasie obchodów powinny jednać cześć i szacunek obecnych.

Niemasz dla starszego pokolenia większej radości i pociechy, jak widok młodzieży, dającej dowody, że w jej sercach płonie ukochanie przeszłości narodowej i wiara w nieśmiertelność odrodzonej Ojczyzny, a wszelkie jej poczynania przenika idea państwowości Polski.

§ 8. Zachowanie się w domu.

a) Przygotowanie się na lekcje:

Nauki, udzielane w szkole, ćwiczenia praktyczne, wycieczki naukowe, uczestnictwo w instytucjach szkolnych nie przyniosą należytego pożytku, jeżeli tych zabiegów nie poprze rzetelna i wytrwała praca ucznia w domu.

Przygotowanie się na lekcje, utrwalanie materiału naukowego, pielęgnowanie wypracowań pisemnych, umiejętna i systematyczna uprawa lektury są zasadniczymi obowiązkami ucznia poza szkołą.

Wszelką doskonałość tak intelektualną jak i moralną osiąga się jedynie drogą własnych osobistych wysiłków.

b) Pomoc rodzicom, rozrywki:

Czas wolny od zajęć, pozostających w związku ze szkołą, powinien uczeń poświęcić pracy, której od niego wymagać będzie ład i obyczaj, obowiązujący w domu rodzicielskim.

Ciężka jest praca rodziców na utrzymanie rodziny; niechże w swych trudach i troskach tę mają pociechę, iż dziecko wynosi ze szkoły świadomość obowiązku niesienia im pomocy i ulgi!

Resztę czasu wolnego może uczeń poświęcić godziwej rozrywce.

§ 9. Dbałość o zdrowie.

Praca ludzka składa się z czynności umysłowych i fizycznych. Tylko harmonijny rozwój umysłu i ciała czyni człowieka zdolnym do owocnej pracy. Dlatego szkoła obok wychowania intelektualnego i moralnego szczególniejszą troską otacza wychowanie fiizyczne młodzieży, zdążające do poparcia rozwoju organizmu. Do podniesienia zdrowia młodzieży służy obowiązkowa nauka ćwiczeń cielesnych, gry i zabawy, wycieczki, organizacja drużyn harcerskich i hufców szkolnych, oraz różnych kół sportowych. Oprócz tego lekarze szkolni i wychowawcy udzielają młodzieży pouczeń o higijenie.

Młodzież jest obowiązana te starania szkoły jak najusilniej popierać, o umacnianie zdrowia dbać i chronić je przed zgubnymi wpływami. „Słabość i niedołężność człowieka nietylko jemu samemu czyni życie ciężarem, ale też szkodę niezmierną narodowi całemu przynosi, gdyż moc i obrona krajowa z siły i mocy ludzi w szczególności wziętych składa się i stanowi“. (Kom. Ed. Nar.).

Zasadniczym warunkiem zdrowia jest utrzymanie bezwzględnej czystości i schludności. Schludność i czystość powinna wybitnie odznaczać ucznia szkoły średniej.

Palenie tytoniu i używanie alkoholu oraz wszelkich narkotyków jest uczniom szkoły średniej, jako niewątpliwie dla młodego organizmu szkodliwe, bezwarunkowo wzbronione.

§ 10. Stycznność z życiem społecznem.

Za obrębem domu rodzinnego i szkoły wchodzi uczeń w bezpośrednie zetknięcie się z życiem społecznem, jego nieskończenie bogatą treścią i formą.

Ze względu na dobro młodzieży szkoła bądźto wzbrania, bądźto ogranicza uczestnictwo młodzieży w tych dziedzinach życia zbiorowego, do których jej siły są za słabe lub skąd jej życiu duchowemu mogą grozić poważne niebezpieczeństwa; tam jednak, gdzie dozwala młodzieży dostępu, żąda od niej bezwarunkowo zachowania się wzorowego.

§ 11. Życie polityczne.

Dokładna znajomość ustroju państwa polskiego, tudzież czynników i form życia politycznego należy do szkolnych obowiązków ucznia. Nie wolno jednak uczniom szkoły średniej brać czynnego udziału w życiu politycznem społeczeństwa, w szczególności zakazuje się przynależenia do ja-

kiejkolwiek partji politycznej, uczestnictwa w politycznych i wogóle publicznych wiecach, zebraniach, pochodach i manifestacjach.

Nie wolno również uczniom przysłuchiwać się rozprawom sądowym.

§ 12. Stowarzyszenia i związki.

Uczniom szkół średnich nie wolno należeć do żadnych nieszkolnych stowarzyszeń i związków (nawet oświatowych i sportowych) ani w charakterze członków, ani w charakterze uczestników, słuchaczy lub gości.

Wszelkie zgromadzenia uczniów w celu kształcenia się lub zabawy mogą odbywać się tylko za zezwoleniem i pod nadzorem Rady Pedagogicznej.

Wykroczenie przeciw temu przepisowi naraża ucznia na wydalenie ze szkoły.

§ 13. Teatr, odczyty.

Na przedstawienia teatralne i inne widowiska, służące kształceniu, tudzież odczyty i wykłady publiczne mogą uczniowie uczęszczać za zezwoleniem Dyrekcji szkoły, a zarazem rodziców lub ich zastępców.

Do kinoteatrów wolno młodzieży uczęszczać tylko na przedstawienia urządzone dla młodzieży szkolnej umyślnie, lub uznane przez władze szkolne za stosowne dla młodzieży.

§ 14. Publiczne zabawy, tańce.

Uczęszczanie na publiczne bale, taneczne zabawy, komplety itp. jest zakazane. Z nauki tańców mogą korzystać uczniowie dwu klas najwyższych za zezwoleniem i pod nadzorem szkoły, oraz opieki domowej.

§ 15. Lokale publiczne.

Z restauracyj, cukierni lub mleczarni mogą uczniowie korzystać tylko wyjątkowo, w towarzystwie rodziców lub odpowiedzialnych opiekunów.

Nie wolno uczniom uczęszczać do kawiarni, piwiarni, sal bilardowych, kręgielni i t. p. lokali.

§ 16. Czytelnie, pisma.

Lektura dzieł i pism, mających wartość naukową, estetyczną i etyczną, kształci i wychowuje. Zła książka kazi duszę.

Szkoła zakłada i utrzymuje dla użytku młodzieży biblioteki uczniowskie, czuwa nad doborem dzieł, tudzież wdraża wychowanków do umiejętnej metody czytania. W czytelniach i wypożyczalniach nieszkolnych wolno uczniom pożyczać książki jedynie za zezwoleniem Dyrekcji szkoły.

Uczeń, powołany do istotnego obywatelstwa w dziedzinie literatury, wcześniej zaczyna zakładać własny zbiór książek.

Inna jest rola książki pożyczonej, a inna książki własnej.

§ 17. Prace literackie.

Nie wolno uczniom bez zezwolenia Dyrekcji szkoły ogłaszać własnych prac literackich, wydawać odezwy, ani wypełniać jakichkolwiek kwestjonariuszy.

§ 18. Udział w przedstawieniach teatralnych.

W publicznych przedstawieniach teatralnych lub produkcjach muzycznych nie mogą uczniowie brać udziału bez zezwolenia Dyrekcji szkoły.

§ 19. Składki.

Nie wolno uczniom urządzać składek bez zezwolenia władzy szkolnej, ani uczestniczyć w żadnych zbiórkach czy kwestach publicznych, w szczególności zaś w zbiórkach na ulicach miasta.

§ 20. Gry o pieniądze.

Wszelkie gry o pieniądze są zakazane.

§ 21. Zachowanie się w miejscach publicznych.

Na miejscach publicznych (ulicach, tramwajach, kolejach, w teatrze itp.) uczeń powinien zachowywać się skromnie i godnie, oraz stosować się do przepisów szczegółowych, regulujących życie zbiorowe.

Bezcelowe wałęsanie się po ulicach i miejscach publicznych, zwłaszcza w wieczornych godzinach, jest zakazane.

Niedozwolone są również przechadzki i wspólne wycieczki młodzieży obojej płci bez opieki szkolnej lub domowej.

§ 22. Zachowanie się wobec otoczenia.

Oprócz rodziców i rodzeństwa, wychowawców i kolegów, styka się uczeń z osobami obcymi, różnego wieku, pochodzenia, stanu, wykształcenia, narodowości i wyznania. W stosunku do osób tego szerszego społeczeństwa, powinien uczeń pamiętać, że poprawne formy towarzyskie, życzliwość i ludzkość są zasadniczymi warunkami społecznej sympatji, na której opiera się wspólne pożycie ludzi. Osobom starszym wiekiem powinna młodzież okazywać zawsze poważanie poprawnym zachowaniem się, uprzejmością i grzecznością.

§ 23. Poszanowanie pracy ludzkiej i przyrody.

Dla dzieł, dokonanych pracą ludzką, okazywać uczeń będzie zawsze i wszędzie jak największe poszanowanie, a wszelkiej uczciwej pracy odda należyty hołd na dowód, że sam poczuwa się do obowiązku pracy.

Szczerem uczuciem obejmować będzie młodzież przyrodę martwą i żywą; ochronę roślin i zwierząt, zwłaszcza ptaków po lasach, ogrodach i placach publicznych powinna młodzież uważać na swój szczególniejszy, zaszczytny obowiązek.

§ 24. Mieszkanie.

Uczniom nie wolno mieszkać bez odpowiedniej opieki domowej.

Wybór lub zmiana stancji wymaga uprzedniego zezwolenia Dyrekcji zakładu.

Stancje uczniów podlegają ścisłemu nadzorowi szkoły.

Z ważnych powodów Dyrektor może nakazać zmianę mieszkania.

Jeśli rodzice nie zastosują się do żądania Dyrekcji, uczeń będzie z zakładu wydalony.

Zasadniczo młodzież szkolna powinna mieszkać stale przez cały rok szkolny w miejscowości, gdzie się znajduje szkoła.

Zezwolenia na dojeżdżanie lub dochodzenie do szkoły z miejscowości, dalej leżących, udziela Dyrekcja szkoły w porozumieniu z Radą Pedagogiczną każdorazowo na okres jednego tylko półrocza na warunkach, które określa Kuratorjum.

§ 25. Wystąpienie ze szkoły.

Uczeń nie może samowolnie wystąpić ze szkoły. Tylko na życzenie rodziców lub ich zastępców wydaje dyrektor świadectwo odejścia, bez którego uczeń nie może być przyjęty w innym zakładzie.

Uczeń, który otrzymał niedostateczne oceny roczne z większości przedmiotów lub nie uzyskał promocji po dwuletnim pobycie w tej samej klasie, traci prawo uczęszczania w roku następnym do tej samej szkoły.

§ 26. Świadectwa, poświadczenia.

Świadectwa szkolne i wszelkie poświadczenia, jakie szkoła uczniom wydaje, są dokumentami urzędowymi. Nie wolno na nich robić żadnych zmian ani poprawek. Wykroczenia w tym kierunku czynią ucznia odpowiedzialnym nie tylko wobec szkoły, ale także wobec władz sądowych. Świadectwa roczne i półroczne przechowywać należy starannie. Lekkomysłne lub szkodliwe ich porzucenie lub niszczenie podlega karaniu.

§ 27. Wakacje.

Za zachowanie się w czasie wakacyj jest uczeń również odpowiedzialny przed szkołą.

III. ŚRODKI WYCHOWAWCZE.

Gdy uczeń należycie zachowuje się w szkole i poza szkołą, regularnie uczęszcza do szkoły, w nauce bierze udział czynnie, ochoczo i ze skupioną uwagą, przygotowuje się na lekcje i wypracowuje zadania pilnie i starannie, słowem, gdy zgodnie z powyższymi przepisami spełnia swoje obowiązki uczniowskie — zyskuje uznanie, pochwałę lub nagrodę w sposób, przyjęty w szkole.

Uczeń, który mimo upomnień i przestróg, udzielanych mu przez wychowawców, nie pełni należycie obowiązków, podlega karaniu.

Kary, które wymierza szkoła, są następujące :

1) Nagana, udzielona przez opiekuna klasy za uchwałą Komisji Klasowej lub przez dyrektora szkoły za uchwałą Rady Ped.

2) Zagrożenie wydaleniem z zakładu za uchwałą Rady Ped.

Kara ta nastąpi, gdy upomnienia, przestrogi i nagany nie odniosą skutku.

3) Wydalenie czasowe lub trwałe z zakładu za uchwałą Rady Ped.

Kara ta nastąpi wówczas, gdy dobro wychowanka i szkoły wymagać będzie postawienia go czasowo lub trwale w innym otoczeniu i w innych warunkach.

4) Wydalenie ze wszystkich szkół średnich Okręgu przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego lub ze wszystkich szkół średnich Rzeczypospolitej przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Tę najcięższą karę wymierza się wtedy, gdy pobyt ucznia w którymkolwiek zakładzie okazuje się niebezpieczny i gorszący.

Jeżeli zachodzą ważne powody, może dyrektor w porozumieniu z Radą Ped. natychmiast wzbronić uczniowi uczęszczania do szkoły.

O każdej z kar uwiadamia się rodziców lub ich odpowiedzialnego zastępcę.

Jeżeli uczeń popadł w dochodzenia sądowo-karne, w takim razie Kuratorjum na wniosek Rady Ped. rozstrzyga, czy może on nadal uczęszczać do szkoły, lub też, czy będzie ze szkoły usunięty, bez względu na to, czy wyrokiem sądowym został skazany lub uwolniony.

Niechaj otwarte i prawe postępowanie uczniów, oparte na poczuciu sumienności i osobistej godności, stale chroni szkołę od stosowania wszelkich kar, jako środków wychowawczych.

IV. WSPÓŁPRACA RODZICÓW I ICH ZASTĘPCÓW.

Rodzice, powierzając swoje dzieci szkole średniej na długi okres czasu, nie mogą zająć wobec szkoły i jej spraw stanowiska obojętnych widzów, lub co gorsza nieprzychylnych krytyków, lecz muszą z szkołą współpracować stale, chętnie i zgodnie. Pomni na to, że dziecko tylko pewną część dnia pozostaje pod wpływem szkoły, a resztę, daleko większą, przepędza w domu rodzinnym, powinni rodzice przede wszystkim roztoczyć dozór nad zakresem i porządkiem pracy domowej synów i córek, tudzież nad ich stosunkiem do otoczenia. Dozór ten musi być nader subtelny i zmieniać będzie formy w miarę dojrzewania ucznia fizycznie i umysłowo.

Stąd rodzi się potrzeba i obowiązek utrzymania stałej łączności domu ze szkołą.

Szkoła wyznacza pewne stałe terminy na cały rok szkolny dla konferencji rodzicielskich, w czasie których mogą rodzice zasięgać wiadomości

od wszystkich wychowawców razem o postępach w nauce i zachowaniu się uczniów.

Z konferencji tych obowiązani są rodzice (ich zastępcy, opieka domowa) korzystać jak najskrupulatniej, aby mieć ciągły przegląd wyniku pracy swoich dzieci.

Rodzice, zmuszeni oddać swoje dzieci pod opiekę ludzi obcych na t. zw. stancje, powinni przedtem zasięgnąć informacji w Dyrekcji zakładu, czy nie zachodzą w umieszczeniu ucznia na stancji jakie przeszkody.

Szczegółowy regulamin dla osób, utrzymujących w swych domach uczniów szkół średnich, układa Dyrekcja zakładu, a w miejscowościach, gdzie jest więcej szkół średnich, wszystkie Dyrekcje wspólnie, uwzględniając warunki i potrzeby miejscowe.

Jako ogólną zasadę postanawia się: Każda osoba, która podejmuje się utrzymania ucznia w swoim domu, bierze na siebie odpowiedzialność za dobry kierunek jego wychowania w duchu religijnym i moralnym, za jego pilność w wypełnianiu obowiązków szkolnych i jego zdrowie, słowem przyjmuje pod tym względem na siebie obowiązki rodziców i staje się odpowiedzialnym opiekunem domowym ucznia.

Do współpracy wychowawczej, zwłaszcza na gruncie pozaszkolnym, powołane są w poszczególnych szkołach Komitety Rodzicielskie, których zadania określa osobny regulamin.

186.

L. II. 6077/26.

Kraków, dnia 30 września 1926 r.

Do

**Dyrekcję wszystkich gimnazjów państwowych i prywatnych w Okręgu —
w sprawie objaśnień do Regulaminu Rad Pedagogicznych.**

W związku z Regulaminem Rad Pedagogicznych, wprowadzonym w życie rozporz. Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 22 marca 1926 roku Nr. II. 2440/26, Kuratorjum wydaje następujące objaśnienia i zarządzenia:

Do § 2 lit. d. Ocenę postępu ucznia ustala ostatecznie na podstawie cenzur i uwag, wpisanych do katalogu klasowego przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów nauki, Komisja klasowa zgodnie z § 17 regulaminu.

Ocenę sprawowania się ucznia ustala Komisja klasowa na wniosek opiekuna klasowego; Rada Pedagogiczna rozstrzyga sprawę tylko w tym wypadku, gdy Komisja klasowa oceni sprawowanie się ucznia jako nieodpowiednie, a uchwały tej nie poweźmie jednomyślnie.

Przyjmowanie uczniów należy do zakresu działania Rady Pedagogicznej tylko o tyle, o ile należy usuwanie, a więc w zakresie § 3, to znaczy, że Rada Pedagogiczna może przyjąć ucznia jako repetenta na trzeci rok, oraz ucznia, który miał niedostateczne oceny roczne z większości przedmiotów, w wypadkach usprawiedliwionych szczególniejszemi okolicznościami.

Radzie Pedagogicznej przysługuje prawo przyjmowania uczniów w ciągu roku szkolnego. — Zresztą sprawa przyjmowania uczniów zastrzeżona jest Dyrekcjom względnie Kuratorjum zgodnie z okólnikiem z dnia 19 marca 1926 r. L. II. 143/26, punkt A 1, a, b, c) (Dz. U. Kur. Nr 3/26 str. 78). Nadto w związku z powyższem rozporządzeniem Kuratorjum upoważnia Dyrekcje do przeprowadzania egzaminów wstępnych i przyjmowania uczniów w miarę wolnych miejsc i usprawiedliwionego należyte opóźnienia z początkiem roku szkolnego we własnym zakresie działania.

Do § 3 ustęp 1. Dyrekcja gimnazjum winna zawiadomić Kuratorjum o każdym wypadku uchwalonego przez Radę Pedagogiczną wydalenia ucznia z zakładu.

Do § 3 ustęp 2. Listę uczniów, usuniętych w myśl przepisów tego ustępu, należy przesłać Kuratorjum z zaznaczeniem powodów.

Do § 4. Niema przeszkody, by wybór sekretarza Rady Pedagogicznej padł na członka grona nauczycielskiego, pełniącego czynność pomocnika kancelaryjnego dyrektora.

Do § 5. Rok szkolny dzieli się na cztery okresy: okres I kończy się w pierwszych dniach listopada (około 10-go), okres II z końcem stycznia, okres III około połowy kwietnia z uwzględnieniem przypadających ferij wielkanocnych, okres IV z końcem czerwca.

W ten sposób zmienia się częściowo rozporządzenie Kuratorjum z dnia 19 marca 1926 r. L. II. 143/26 lit. B.

Konferencje informacyjne dla opieki domowej należy zarządzać raz w miesiącu. Potrzebne noty i uwagi należy uprzednio wpisać do katalogów klasowych tak, aby mogły posłużyć opiekunowi klasowemu za podstawę do orientacji. Informacje, udzielane opiece domowej, trzeba tak podawać, aby miały charakter ścisłej poufności, przyczem należy także szanować uczucia rodzicielskie i uwzględniać ekonomję czasu. Dyrekcje poczynią w tym kierunku odpowiednie zarządzenia we własnym zakresie działania.

Do § 6. Porządek obrad zwyczajnego posiedzenia Rady Pedagogicznej winien w każdym razie obejmować następujące sprawy:

1. zaznaczenie nieobecnych członków,
2. odczytanie i przyjęcie poprzedniego protokołu Rady Pedagogicznej,
3. odczytanie rozporządzeń władz szkolnych,
4. sprawozdanie opiekunów klasowych z przerobionego materiału naukowego i oddziaływań wychowawczych,
5. uwagi Dyrekcji z odbytych hospitacyj lub z przeglądu wypracowań piśmiennych w ubiegłym okresie,
6. wyznaczenie tematów na wypracowania pisemne z języków nowoczesnych dla klas IV — VIII na następny okres,
7. zgłoszone uprzednio do Dyrekcji na piśmie wnioski Rady wychowawców, Komisyj lub poszczególnych członków Rady Pedagogicznej,
8. ewentualnie referat naukowy.

Do porządku obrad posiedzenia wstępnego należą nadto: sprawy związane z ostatecznem zakończeniem ubiegłego roku szkolnego oraz z rozpoczęciem nowego, jak np. wynik egzaminów poprawczych, uzupełniających, rozdział czynności, program wychowawczy na rok szkolny, rozkład lekcji pokazowych, wyznaczenie terminów konferencyj okresowych, wywiadowczych, omówienie wycieczek geograficznych i przyrodniczych, organizacja całorocznej pracy Rady Pedagogicznej i t. d.

Do § 11. Dyrekcja nie przesyła protokołu z posiedzenia Rady Pedagogicznej, lecz tylko krótkie sprawozdanie o jego przebiegu z zaznaczeniem ważniejszych momentów. W tem samym sprawozdaniu przedstawi:

a) wyczerpanie materiału naukowego zgodnie z rozłożeniem według tabel konspekcyjnych (czy niema opóźnień, czy w oddziałach równorzędnych postęp w materiale jest równomierny);

b) statystyczne zestawienie wyników nauki w poszczególnych klasach i w całym zakładzie,

c) czy ilość wypracowań piśmiennych jest wystarczająca,

d) stan wychowawstwa w zakładzie,

e) czy nauka przedmiotów nadobowiązkowych odbywa się prawidłowo,

f) jaki jest stan karności w zakładzie,

g) lekcje pokazowe, posiedzenia naukowe i wzajemne hospitacje lekcyj szkolnych (wogóle wszelkie zabiegi, mające na celu udoskonalenie metody nauczania i wychowania).

Hospitacje należy przeprowadzać z wytknięciem pewnego celu metodyczno-dydaktycznego, przyczem można wziąć pod uwagę np. nauczanie jednego przedmiotu we wszystkich klasach lub wszystkich przedmiotów w jednej klasie, lub także wszystkich lekcyj jednego dnia w pewnej klasie. Uwagi hospitacyjne winny mieć w każdym razie charakter opisowy, jednak pożądane są także spostrzeżenia krytyczne z uwzględnieniem stosunku do programów ministerjalnych i do prawidłowych zasad dydaktycznych. Również przeglądanie wypracowań piśmiennych może dokonywać się stopniowo i częściami w podobnych liniach kierunkowych, jak hospitowanie przedmiotów naukowych.

Sprawozdania opiekunów klasowych z przerobionego materiału naukowego należy dołączać do sprawozdania tylko po II i IV okresie konferencyjnym.

Sprawozdanie roczne natomiast, które wobec ustalania się normalnych stosunków możnaby ogłaszać drukiem, winno obejmować następującą treść:

I. Skład grona nauczycielskiego przy końcu roku szkolnego: a) profesorowie i nauczyciele, mający stałą posadę, b) nauczyciele stali, c) nauczyciele tymczasowi, d) nauczyciele kontraktowi, e) nauczyciele przydzieleni.

II. Zmiany i ruch w gronie nauczycielskiem w ciągu roku szkolnego a) do grona przybyli, b) z grona ubyli, c) uzyskali urlop lub niżenie godzin

III. Pomieszczenie zakładu i służba z końcem roku szkolnego.

IV. Nauka: a) początek i koniec roku szkolnego, b) program nauki (zaznaczyć krótko typ szkoły, ewentualne odchylenia w szkołach prywatnych), c) wykaz wycieczek naukowych, geograficznych i przyrodniczych z podaniem miejscowości i celu naukowego; wykaz ćwiczeń praktycznych (w pracowniach biologicznych, fizykalnych itp.), d) wykaz tematów wypracowań piśmiennych w językach nowożytnych, e) wykaz dobrowolnych prac i lektur uzupełniających według klas i przedmiotów, o ile możności z wyszczególnieniem nazwisk uczniów, f) spis nabytych pomocy naukowych, g) wykaz lekcyj pokazowych i referatów naukowych.

V. Wychowanie uwzględniające: a) wychowanie moralne, działalność w kółkach etycznych, działalność humanitarna itp., b) wychowanie narodowo-obywatelskie (w gminach szkolnych, w uroczystościach narodowych, w pomocy bratniej), c) wychowanie naukowe (w czytelni szkolnej, w róż-

nych kółkach naukowych), d) wychowanie estetyczne (zwiedzanie wystaw sztuki i zabytków, pielęgnowanie śpiewu i muzyki, uczęszczanie do teatru, audycje muzyczne), e) wychowanie fizyczne (przechadzki, wycieczki, sporty, harcerstwo itp.), f) wychowanie gospodarcze (sklepiak szkolny, antykwarnia szkolna), g) opieka nad młodzieżą (stancje, bursy, internaty, dojeżdżanie, pomoc koleżeńska, dożywianie itp).

VI. Komitet rodzicielski.

VII. Statystyka uczniów z końcem roku szkolnego.

VIII. Statystyka egzaminów dojrzałości, odbytych w roku sprawozdawczym.

IX. Wykaz uczniów, zapisanych w roku szkolnym według klas: a) uzdolnieni, b) wystąpili, c) egzamina poprawcze lub uzupełniające z wymienieniem przedmiotu, d) nieuzdolnieni.

X. Kronika Zakładu (ważniejsze wydarzenia).

XI. Informacje na rok szkolny następny.

Kuratorjum zaznacza, że szczególny nacisk należy położyć na te strony działalności naukowej i wychowawczej, które nadają zakładowi pewne swoiste cechy. Pożądane są więc ilustracje z prac ręcznych i rysunków, fotografii z wycieczek itp.

Praca naukowo-pedagogiczna poszczególnych członków grona mogłaby znaleźć wyraz w rozprawie wstępnej z zakresu pedagogiki, dydaktyki lub także w formie lekcji pokazowej. — Ten punkt nie stanowi jednak istoty rzeczy i może odpaść w braku sprzyjających okoliczności.

Do § 17. Do zakresu działania Komisji klasowych należy dokładne przygotowanie materiału informacyjnego na każdą informacyjną konferencję rodzicielską tudzież układanie wyrozumowanego rozkładu materiału naukowego (tabele konspekcyjne), a pożądane byłoby także uzupełnianie i sprawdzanie kart indywidualności.

Komisja klasowa przedstawia na podstawie urzędowego „Spisu“ wnioski, dotyczące podręczników, których ma się używać w następnym roku szkolnym i Rada Pedagogiczna wnioski zatwierdza, przyczem baczy, by bez dostatecznego uzasadnienia nie wprowadzać nowych wydawnictw.

Do § 18. Komisje przedmiotowe (naukowe) przygotowują także lekcje pokazowe i referaty szczegółowe, dotyczące pewnych ściśle określonych przedmiotów. O ile Dyrekcja uzna, że ogólny poziom sprawności dydaktycznej w zakładzie jest zadowalający, wówczas lekcje pokazowe mogą się odbywać — przynajmniej raz w okresie — tylko w obecności nauczycieli grupy przedmiotów pokrewnych. Tym sposobem zmienia się częściowo rozporządzenie z dnia 10 listopada 1924 L. II. 7416/24 punkt 6.

Z posiedzeń naukowych czyto pełnej Rady Pedagogicznej czyto Komisji klasowych lub Rady wychowawców należy spisać protokół i jak dotychczas zdawać sprawę Kuratorjum.

W referatach można opracowywać sprawy, dotyczące wychowania, nauczania lub szkolnictwa w związku z pojawiającymi się publikacjami w tej dziedzinie naukowej. Wobec ograniczenia czynności biurowych Kuratorjum wyraża oczekiwanie, że ożywi się i pogłębi ruch naukowo-pedagogiczny w poszczególnych szkołach.

Uwagi końcowe.

1. Zarządzenia i objaśnienia podane powyżej dla zakładów państwowych stosować należy analogicznie także w zakładach prywatnych.

2. W pismach urzędowych należy w przyszłości posługiwać się terminologią wprowadzoną omawianym regulaminem.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr Riemer* w. r.

187.

L. II. 6186/26.

Kraków, dnia 5 października 1926 r.

Do

Dyrekcji wszystkich gimnazjów państwowych i prywatnych w Okręgu.

Kuratorjum podaje do wiadomości, że w dniach od 15 do 20 listopada b. r. odbędzie się doksztalający kurs przyrodniczy, urządzony przez Polskie Tow. Przyrodników im. Kopernika (Oddział Krakowski) i Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego dla nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących.

PROGRAM:

Dnia 15 listopada godz. 10 rano.

1. Powitanie przez p. Rektora w Auli Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Przemówienie przedstawicieli Polskiego Tow. Przyrodników im. Kopernika i Kuratorjum.
3. Odczyt wstępny: Przemiana materji w roślinach a w zwierzętach — **prof. Uniw. L. Marchlewski.**
4. Godz. 11:50 lekcja pokazowa z dyskusją w kl. I — **prof. A. Dziurzyński** (gimn. im. H. Sienkiewicza).
5. Godz. 4-a popoł. w Zakładzie Mineralogicznym Uniw. Jagiellońskiego (ul. Gołębia 11).
6. **Prof. Uniw. J. Nowak:** O budowie ziemi.
7. **Prof. Uniw. St. Kreutz:** Skład chemiczny i mineralny skorupy ziemskiej. Pokaz minerałów.

Dnia 16 listopada godz. 8:50 rano.

1. Dwugodzinna lekcja pokazowa z dyskusją w kl. II. **prof. J. Berggrünówna** (państw. gimn. żeńskie).
2. Godz. 4-a popoł. **Prof. Uniw. Wł. Szafer:** Zwiedzanie ogrodu botanicznego pod kierunkiem prof. Wł. Szafera.
3. **Prof. Uniw. St. Kreutz:** Nowsze wyniki badań roentgenograficznych ciał krystalicznych (Odczyt w Zakładzie Mineralogicznym U. J. przy ul. Gołębiej 11).
4. **Prof. Uniw. H. Hoyer:** O gruczołach dokrewnych.

Dnia 17 listopada godz. 8:50 rano.

1. Dwugodzinna lekcja pokazowa (z dyskusją) w kl. IV **prof. J. Berggrünówna** (w państw. gimn. żeńskim).
2. Godz. 4-a popoł. **Prof. Uniw. M. Siedlecki:** Schematy budowy głównych typów państwa zwierzęcego (pp. słuchacze zechcą się zaopatrzyć w zeszyt rysunkowy i kolorowe kredki) w Zakładzie Zoologicznym U. J. (ul. św. Anny 6).

Dnia 18 listopada godz. 8:50 rano.

1. Dwugodzinna lekcja pokazowa (z dyskusją) w kl. VI **prof. J. Golański** (gimn. im. A. Witkowskiego).
2. Godz. 4-a popoł. **Prof. Uniw. Wł. Szafer**: Przegląd państw roślinnych kuli ziemskiej.
3. **Prof. Uniw. K. Rouppert**: Życie roślin w strefach podzwrotnikowych (z pokazami).
4. **Prof. Uniw. E. Załęski**: Zasady genetyki.

Dnia 19 listopada godz. 8:50 rano.

1. Lekcja pokazowa w kl. V **prof. Dr. J. Momot** (w gimnazjum im. H. Sienkiewicza).
2. Godz. 9:50 lekcja pokazowa w kl. VIII **prof. J. Golański** (gimn. im. A. Witkowskiego) — poczem dyskusja.
3. Godz. 4-a popoł. **Prof. Uniw. H. Hoyer**: Ssawce kopalne Polski (z pokazami).
4. **Dr. L. Lilpop**: Nowsze odkrycia w dziedzinie paleobotaniki (w Zakładzie Anatomji Porównawczej U. J. ul. św. Anny 6).
5. **Prof. Uniw. J. Nowak**: O budowie geologicznej Polski.

Dnia 20 listopada godz. 9 rano.

1. **Prof. Uniw. Wł. Szafer**: O ochronie przyrody (Instytut Botaniczny U. J. ul. Lubicz 46).
2. **Prof. Uniw. M. Sokołowski**: Ochrona przyrody w nauczaniu.
3. **Prof. Akad. Górn. W. Goetel**: O polskich parkach narodowych.
4. Zamknięcie Kursów.

Kuratorjum upoważnia Dyрекcję do udzielenia nauczycielom przyrody urlopu na ten czas. Listę uczestników należy przesłać do Kuratorjum do końca października b. r.

Zarazem Kuratorjum podaje do wiadomości, że wyszukaniem mieszkania i ewentualnie ułatwieniem w utrzymaniu zajmie się Zarząd Krakowskiego Okręgu T. N. S. W. Zgłoszenia w tym kierunku należy przesyłać do tegoż Zarządu (ul. Straszewskiego 22) najpóźniej do końca października b. r.

Kuratorjum wyraża oczekiwanie, że nauczycielstwo, rozumiejąc dobre intencje pp. Profesorów Uniwersytetu, którzy ofiarnie podjęli się pracy dla dobra naszej szkoły, wezmą jak najliczniejszy udział w urządzonym Kursie. Zmienione programy szkolne wymagają ustawicznej pracy w kierunku pogłębienia wiadomości teoretycznych i doskonalenia sprawności dydaktycznej. Kuratorjum, niestety, nie może udzielić uczestnikom Kursu pomocy materialnej.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. Riemer* wr.

188.

Ruch służbowy.

Szkolnictwo powszechne.

Zmarła: *Helena Zofja z Czubrytów Połomska*, nauczycielka szkoły powsz. w Krzęcinie, w dniu 2. VII. 1926, w 35 roku życia, a 14-ym roku służby nauczycielskiej.

Zakaz przyjmowania ucznia.

Kuratorjum zawiadamia na podstawie rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 26 czerwca 1926 r. Nr. II. 3401/26, iż Feliks Liebermann, urodzony dnia 12 czerwca 1908 r. w Londynie, religii mojżeszowej, b. uczeń szóstej klasy państwowego gimnazjum II. im. św. Jacka w Krakowie, nie może być bez specjalnego zezwolenia Ministerstwa przyjęty do jakiegokolwiek bądź szkoły ani dopuszczony do jakiegokolwiek bądź egzaminu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Konkursy.

Z terminem sześciotygodniowym od dnia wyjścia niniejszego N-ru Dziennika Urzędowego.

Rada Szkolna Powiatowa w Bochni ogłasza konkurs na stanowiska:
1) Nauczyciela(lki) samoistnego(nej) w 1-kl. szkole powszechnej w Beldnie, Barczkowie, Kamyku, Łomnej, Niedarach.

2) Kierownika(czki) 3-kl. szkoły powszechnej mieszanej w Żegocinie, Grabiu Uznańskim i Tarnawie.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem swej władzy przełożonej do Rady Szkolnej Powiatowej w Bochni.

Rada Szkolna Powiatowa w Dąbrowie rozpisuje niniejszem konkurs, celem stałego obsadzenia posady kierownika szkoły 2-klas. powszechnej publicznej w Wietrzychowicach.

Podania, należycie udokumentowane, należy wnosić w przepisanej drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Dąbrowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Limanowej ogłasza konkurs, celem stałego obsadzenia następujących posad:

1) Kierownika(czki) szkoły 2-klasowej powszechnej w Jastrzębiu. Budynek szkolny własny o 1 sali naukowej i mieszkaniu dla kierownika szkoły, składającym się z 2 pokoi i kuchni, gruntu szkolnego 20 m².

2) Kierownika(czki) szkoły 4-klasowej powszechnej w Kamienicy. Budynek własny o 2 salach naukowych, wynajęty również o 2 salach naukowych oraz mieszkanie służbowe o 2 pokojach i kuchni dla kierownika szkoły; gruntu szkolnego jest 1 ha, 38 a. 29 m².

3) Kierownika szkoły 4-klasowej powszechnej mieszanej w Kamionce Małej. Budynek szkolny własny o 1 sali naukowej i wynajęty również o 1 sali naukowej. Mieszkanie służbowe o 2 pokojach i kuchni dla kierownika szkoły; gruntu szkolnego 29 m².

4) Kierownika(czki) szkoły 1-klasowej powszechnej w Kostrzy Ryjach. Budynek szkolny o 1 sali naukowej. Mieszkanie służbowe o 2 pokojach i kuchni, gruntu szkolnego $\frac{1}{4}$ morga.

5) Kierownika szkoły 7-klasowej powszechnej męskiej w Mszanie Dolnej. Budynek szkolny wynajęty o 6 salach naukowych. Mieszkania służbowego niema, gruntu szkolnego 9 morgów 1553 sążni, w tem 5 morgów lasu.

6) Kierownika(czki) szkoły 3-klasowej powsz. mieszanej w Olszówce. Budynek własny o 2 salach naukowych i 1 sali wynajętej. Mieszkania służbowego niema, gruntu szkolnego 4 morgi.

7) Kierownika(czki) szkoły 2-klasowej powsz. w Pólrzeczkach. Budynek szkolny własny o 1 sali naukowej z mieszkaniem służbowem, składającym się z 1 pokoju; gruntu szkolnego $\frac{1}{2}$ morga.

8) Kierownika(czki) szkoły 2-klasowej powsz. w Rybiu Starem. Budynek szkolny własny o 1 sali naukowej i 1 wynajętej. Mieszkanie służbowe o 2 pokojach i kuchni, gruntu szkolnego 1800 sążni.

9) Nauczyciela(lki) samoistnego(ej) szkoły 1-klasowej powsz. mieszanej w Rzekach Lisi Sadku. Budynek szkolny własny o 1 sali naukowej. Mieszkanie służbowe o 2 pokojach i kuchni, gruntu szkolnego $\frac{1}{4}$ morga.

10) Kierownika(czki) szkoły 3-klasowej powsz. mieszanej w Sechnej. Budynek szkolny własny o 1 sali naukowej. Mieszkanie służbowe o 1 pokoju, gruntu szkolnego niema.

11) Kierownika(czki) szkoły 2-klasowej powsz. mieszanej w Świdniku. Budynek szkolny własny o 1 sali naukowej. Mieszkanie służbowe o 2 pokojach i kuchni, gruntu szkolnego 28 a. 53 m².

12) Kierownika(czki) szkoły 2-klasowej powsz. mieszanej w Zalesiu. Budynek szkolny własny o 1 sali naukowej. Mieszkanie służbowe o 2 pokojach i kuchni.

13) Kierownika(czki) szkoły 3-klasowej powsz. mieszanej w Żmiącej. Budynek szkolny własny o 2 salach naukowych. Mieszkania służbowego narazie niema, gruntu szkolnego 1485 sążni.

14) Kierownika(czki) szkoły 4-klasowej powszechnej mieszanej w Łukowicy. Budynek szkolny własny o 1 sali naukowej i wynajęty o 2 salach. Mieszkanie służbowe o 2 pokojach i kuchni, gruntu szkolnego niema.

15) Kierownika szkoły 2-klasowej powszechnej mieszanej w Roztoce. Budynek szkolny własny o 2 salach naukowych. Mieszkanie służbowe o 1 pokoju i kuchni.

16) Kierownika szkoły 3-klasowej powszechnej w Stróży. Budynek

szkolny własny o 2 salach naukowych. Mieszkanie służbowe o 1 pokoju i kuchni.

Podania, należycie udokumentowane, należy wnosić w drodze przepisanej do Rady Szkolnej Powiatowej w Limanowej.

Rada Szkolna Powiatowa w Ropczycach ogłasza niniejszem konkurs, celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich — kierownikó(w)czek):

- 1) szkoły 5-klasowej powszechnej w Zawadzie,
- 2) „ 3 „ „ w Ociece,
- 3) „ 2 „ „ w Latoszynie,
- 4) „ 2 „ „ w Niedźwiadzie Dolnej,
- 5) „ 2 „ „ w Nockowej,
- 6) „ 1 „ „ w Niedźwiadzie Górnej,
- 7) „ 1 „ „ w Olchowej.

Budynek szkolny w Niedźwiadzie Dolnej jest bardzo lichej, w innych miejscowościach dobry.

Podania, należycie udokumentowane, należy wnosić w drodze przepisanej do Rady Szkolnej Powiatowej w Ropczycach.

191.

OGŁOSZENIA.

Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie ogłosiło drukiem w opracowaniu prof. Dra Antoniego Wereszczyńskiego „**Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej**“ (Ustawa z dnia 17 marca 1921 r.) w brzmieniu, ustalonym ustawą z dnia 2 sierpnia 1926 r.“

Broszura ta, uwzględniająca najnowsze zmiany Konstytucji marcowej, pozwoli młodzieży, uczącej się o Polsce współczesnej, poprawić teksty wobec zmian sierpniowych i w ten sposób przyswoić sobie Konstytucję w brzmieniu obowiązującym.

Wydanie „Konstytucji“ w opracowaniu Dra Wereszczyńskiego jest uzupełnieniem podręcznika Dra A. Wereszczyńskiego i W. Kucharskiego p. t. „**Wiadomości o Polsce współczesnej**“ (Wyd. II).

Kuratorjum zaleca to wydawnictwo do użytku młodzieży szkół średnich i zwraca nań uwagę Nauczycielstwa.

Feliks Teodorowicz: „**Hodowla pieczarek**“. Treściwe, wyczerpujące przepisy i wskazówki dla amatorów i hodowców zawodowych. Poznań. 1926. Skład główny: T. Nedbał, Poznań, ul. Kolejowa 7 a.

Pożyteczna ta broszura, zwracająca uwagę na jedno z niewyzyskanych u nas źródeł bogactwa narodowego, zasługuje rzetelnie na rozpowszechnienie.